

Vetoamus glyfosaatin käyttöluvan jatkamiseksi

Suomi on pinta-alaansa nähden CA-viljelyn eli suorakylvön käyttöönotossa edelläkävijä Euroopassa. Noin 20% viljapinta-alasta viljellään CA-menetelmin joka on enemmän kuin luomuviljelyssä oleva pinta-ala. CA-viljely on ympäristöystävällistä maataloutta jossa maa on kasvipeitteinen ja sitä muokataan mahdollisimman vähän jolloin maasta irtoaa vähemmän ravinteita vesistöihin ja vähemmän hiilidioksidia ilmakehään. Kun maata ei kynnetä niin maan orgaaninen aine ja pieneliötoiminta lisääntyy ja maan rakenne ja kasvukunto paranee. Suomen tukipolitiikka kannustaa lisäämään kasvipeitteisyyttä ja noin puolet viljakasvien pinta-alasta on talviaikaisesti kasvipeitteisiä. Osa siitä alasta kylvetään suoraan sänkeen ja osalla siitä pinta muokataan ennen kylvöä.

CA viljely vähentää myös ilmastomuutoksen vaikutusta. Maa toimii hiilinieluna kun sitä ei muokata. Vuodessa peltoon voidaan sitoa 200-1000kg/hehtaarilla hiiltä, mikä hapettuessaan ilmaan aiheuttaa maalajista riippuen noin 1 – 3 tonnia hiilidioksidia hehtaarilta. Muokkauksen vähentäminen pienentää myös polttoaineen kulutusta 20 - 30 litraa/hehtaarilta ja siitä tulevia hiilidioksidipäästöjä.

Perinteinen kyntöön perustuva viljely on sen sijaan maata kuluttavaa. Kyntö lisää maahan ylimääräistä happea. Kun happi yhtyy maassa olevaan hiileen se aiheuttaa maan orgaanisen aineen vähenemistä ja hiilidioksidipäästöjä ilmakehään. Jopa puolet maan orgaanisesta aineesta on menetetty kyntöaikakaudella.

Nurmikasvivuorottelua on esitetty keinoksi maan orgaanisen aineen lisäämiseksi ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi etenkin turvemaidilla. Nurmen vaikutus perustuu siihen että monivuotista nurmea ei kynnetä moneen vuoteen, joten maa saa olla silloin rauhassa ja sitoa hiiltä maahan. Nurmikasvustot kuitenkin joudutaan muutaman vuoden välein uusimaan jolloin ne ovat välillä viljalla. Silloin ne yleisemmin kynnetään uudelleen jolloin nurmen myönteinen vaikutus katoaa. Suorakylvössä maa on sen sijaan vuodessa toiseen kyntämättömänä joten sen myönteiset vaikutukset maahan ja ympäristöön ovat pysyviä.

Suomalaisen Itämeritutkimuksen mukaan suorakylvetty pelto vastaa eroosio vaikutuksiltaan nurmea. Myös turvemaiden hiilidioksidipäästöjen rajoittamiseksi esitetään niiden pitämistä nurmella. Nurmen sijaan suorakylvöllä olisi saavutettavissa yhtäläisiä vaikutuksia mutta sitä ei ole vielä täysin oivallettu. Tämä siitä huolimatta vaikka kahdessa 10 vuotisessa valtakunnallisessa tutkimuksessa suorakylvöllä on saatu parempia satoja kuin kyntämällä. Myös maaperä ja ympäristövaikutukset ovat kokeissa olleet merkittävän positiivisia. Ympäristövaikutusten lisäksi suorakylvö vähentää myös viljelyn kustannuksia ja parantaa siten viljelyn kannattavuutta.

Kun CA-viljelyssä maata ei muokata, monivuotiset rikkakasvit, kuten juolavehna, torjutaan glyfosaatilla. Glyfosaatin käytön kieltäminen lopettaisi CA-viljelyn mikä on vastoin EU:n ympäristötavoitteita. Myös perinteisissä viljelymenetelmissä joudutaan glyfosaattia käyttämään muutaman vuoden välein monivuotisten rikkakasvien kurissapitämiseksi.

Glyfosaatin käyttökiellosta seuraisi monia maanviljelylle ja ympäristölle haitallisia seurauksia. Se aiheuttaisi viljelijöille paljon lisää työtä ja suuria lisäkustannuksia. Rikkakasvien lisääntyessä satotasot laskisivat ja viljan laatu heikkenisi. Jouduttaisiin siirtymään takaisin kyntöön ja muutaman vuoden välein tehtävään avokesannoointiin jotka ovat ympäristövaikutuksiltaan ilmasto- ja vesiensuojelutavoitteiden vastaisia toimia. Avokesannoinnissa yhden

vuoden sato menetetään ja useat muokkauskerrat rikkakasvien vähentämiseksi heikentävät maan rakennetta ja pieneliötoimintaa.

Kotimainen ruokaturva vaarantuisi, viljelijöiden kustannukset nousisivat ja kilpailukyky ulkomailta glyfosaatin avulla tuotettuihin tuotteisiin vähenisi.

Suomessa glyfosaatin käyttö on maltillista ja ruiskutus rikkakasveille suoritetaan maan pintaan jossa se hajoaa vaarattomaksi ja määrältään hyvin vähäiseksi.

Suoraan kasvustoon ruiskutus rikkakasvien torjumiseksi ja samalla viljan kuivattamiseksi ennen puintia on Suomessa kiellettyä, mutta muualla maailmassa se on sallittua.

Euroopassa glyfosaatin käyttökiellon sijaan jo ruiskutusten kieltäminen kasvustoon ennen puintia estäisi jäämien pääsyn ravintoketjuun ja ratkaisisi glyfosaatin käytön epäkohdat suurimmaksi osaksi.

Jos glyfosaatin vaikutuksista tehtäisiin vaikutusarvio missä glyfosaatin käytöllä saavutettuja etuja verrataan sen käytön mahdollisiin haittoihin, niin kokonaisedut ovat monta kertaa suuremmat kuin haitat viitaten edellä mainittuihin ympäristö- ja kilpailukykyseikkoihin.

Suomen CA-viljelyn yhdistys pitää glyfosaatin myyntiluvan jatkamista välttämättömänä koska korvaavia torjunta-aineita ei ole käytössä ja glyfosaatin haitoille ei ole kiistatonta näyttöä.

(lisätietoa. www.suorakylvo.fi ja www.ecaf.org).

Suomen CA-viljelyn yhdistys

Ari Koutonen

Puheenjohtaja